

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. február 26.
(OR. en)

6418/18

COASI 38
ASIE 9
CFSP/PESC 167
RELEX 148
COHOM 31
COHAFA 11
CIVCOM 22
ONU 15

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 6119/18

Tárgy: Mianmar / Burma
– A Tanács következtetései (2018. február 26.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Mianmarról/Burmáról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. február 26-án tartott 3598. ülésén fogadott el.

A Tanács következtetései Mianmarról/Burmáról

1. A Tanács áttekintette a Mianmarban/Burmában és különösen a Rakhajn államban kialakult helyzetet, amely továbbra is rendkívül aggasztó. A Tanács elítéli a mianmari/burmai katonai és biztonsági erők által elkövetett folyamatos, széles körű és szisztematikus súlyos emberi jogi jogsértéseket, így például a szexuális erőszakot és a gyilkosságokat. Ismételten hangsúlyozza továbbá, hogy elítéli az Arakan Rohindzsa Felszabadítási Hadsereg (ARSA) és más militáns csoportok által elkövetett támadásokat.
2. Több mint 680 000, java részben a rohindzsa népcsoporthoz tartozó személy menekült el a Rakhjan állambeli otthonából, és keresett menedéket Bangladesben. Az EU elismerését fejezi ki Bangladesnek, amiért menedéket nyújt ezeknek az embereknek, és – régóta tartó szerepvállalásával, valamint az EU társrendezésével tartott 2017. október 23-i genfi donorkonferencián tett vállalásaival összhangban – folytatja a humanitárius és az egyéb jellegű támogatás biztosítását.
3. A 2017. október 16-i következtetéseiben szereplő elsődleges fontosságú kérdésekre emlékeztetve az EU mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Rakhjan államban folytatódnak az emberi jogi jogsértések, és továbbra is a félelem légköre, a bizonytalanság, a büntetlenség és a jogállamiság hiánya uralkodik, ami a Bangladesbe irányuló további – jóllehet kisebb mértékű – menekültáramlatokhoz és ahhoz vezet, hogy a humanitárius segítség, a fejlesztési támogatás, valamint a média továbbra is csak korlátozott mértékben jut el Rakhjan államba. Az EU hangsúlyozza, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2017. november 6-i elnöki nyilatkozatában felállított ütemterv fontos szerepet tölt be a válság rendezésében, és az EU továbbra is napirenden tartja majd ezt a kérdést az ENSZ keretében és a kulcsfontosságú nemzetközi érdekelt felekkel folytatott párbeszéd során.
4. Az EU üdvözli, hogy Mianmar/Burma és Banglades kormánya aláírta a Rakhjan államból származó, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek visszatéréséről szóló megállapodást (2017. november 23.) és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült mianmari/burmai lakosok Bangladesből történő hazatelepítésének tárgyi feltételeiről szóló megállapodást (2018. január 16.), melyek nagyon fontos első lépést jelentenek a jelenleg is fennálló menekültügyi válság kezelésében. Az EU felkéri mindkét felet arra, hogy maradéktalanul vonják be az UNHCR-t a folyamatba és tegyék lehetővé annak független nyomon követését, biztosítva ezzel e megállapodásoknak a nemzetközi joggal összhangban történő hatékony végrehajtását.

5. Az EU sürgeti Mianmart/Burmát, hogy teremtsen meg a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek a származási helyükre történő önkéntes, biztonságos és emberi méltóságuk tiszteletben tartása melletti visszatérését lehetővé tevő feltételeket. Különös figyelmet kell fordítani a nők által vezetett háztartásoknak, a szexuális, illetve nemi alapú erőszak áldozatainak, valamint a gyermekeknek – többek között a kísérő nélküli kiskorúaknak és az árváknak – a fokozottabb védelem iránti igényére. Ezzel összefüggésben a mianmari/burmai kormánynak komoly igényfelmérést kell végeznie Rakhjan államban, és határidőhöz kötött cselekvési tervet kell kidolgoznia a Rakhjan állammal foglalkozó tanácsadó bizottság ajánlásainak maradéktalan végrehajtására annak érdekében, hogy javuljanak a Rakhjan állambeli életkörülmények és emberi jogi helyzet, beleértve a fizikai biztonság, a hontalanság és a rohindzsákkal szembeni megkülönböztetés kérdésének a kezelését is. Elengedhetetlen a visszatelepülők megfelelő menedékhez, szolgáltatásokhoz és megélhetéshez jutása, és emellett az áldozatok – különösen a gyermekek és a nők – megfelelő rehabilitálása, és mindez szükségessé teszi a Rakhjan államra vonatkozó jelenlegi korlátozások enyhítését. Az EU üdvözli, hogy a mianmari/burmai kormány lépéseket szándékozik tenni a belső menekültek számára Rakhjan állam középső részén kialakított táborok bezárása céljából, és hangsúlyozza egy a nemzetközi normáknak megfelelő inkluzív, átlátható és konzultáción alapuló folyamat jelentőségét. Mianmarnak/Burmának tartózkodnia kell attól, hogy a Bangladesből visszatelepülő belső menekültek számára újabb táborokat hozzon létre.
6. Az EU nyugtázza, hogy a mianmari/burmai kormány elismer a mianmari/burmai hadsereg által elkövetett néhány törvénytelen kivégzést, ugyanakkor elvárja a kormánytól és a fegyveres erőktől, hogy tegyék lehetővé a különböző ENSZ-szervek, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának (EJT) tényfeltáró missziója és a nemzetközi emberi jogi szervezetek beszámolóiban szereplő állítólagos, súlyos és szisztematikus emberi jogi jogsértések hiteles és független kivizsgálását. Az ilyen bűncselekmények elkövetőit haladéktalanul bíróság elé kell állítani. Összhangban az ENSZ-közgyűlés harmadik bizottságának 2017. november 16-i és az EJT 2017. december 5-i erre vonatkozó határozatával, az EU újólal felszólítja a mianmari/burmai kormányt, hogy a vizsgálat megfelelő, a Rakhjan államban élő valamennyi közösség álláspontját is figyelembe vevő lefolytatása érdekében működjön együtt az EJT tényfeltáró missziójával és tegye lehetővé a misszió számára az országba való akadálytalan bejutást.

7. Az EU mélységes sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Mianmar/Burma 2017. december 20-án úgy döntött, hogy megszünteti együttműködését az ENSZ mianmari/burmai emberi jogi helyzetért felelős különleges előadójával. Az EU maradéktalanul támogatja az ENSZ különleges előadóját, és arra szólítja fel a mianmari/burmai kormányt, hogy változtassa meg a döntését. Az állítólagos emberiesség elleni bűncselekmények súlyosságára tekintettel az EU felkéri Mianmart/Burmát, hogy váljon a Római Statútum részes felévé, vagy a Római Statútum 12. cikke (3) bekezdésével összhangban fogadja el a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságának gyakorlását.
8. Az EU újólá hangsúlyozza továbbá, hogy aggodalomra ad okot az emberi jogi és biztonsági helyzet folyamatos romlása Kacsin és Sán államban, amit a harcok intenzitásának fokozódása, a polgári áldozatokról szóló jelentések és a több mint 100 000 belső menekült jelez, akik közül sokan rendkívül kiszolgáltatott helyzetben vannak. Az EU emlékeztet arra, hogy a konfliktusban érintett valamennyi félnek elő kell segítenie a humanitárius segítségnek a rászoruló polgári lakossághoz való gyors és akadálymentes eljutását.
9. Az EU várakozással tekint az EU és Mianmar/Burma közötti, az EU részéről az emberi jogi különleges képviselő által vezetett emberi jogi párbeszéd 2018. március 5-re tervezett negyedik fordulójá elé, hogy Mianmarral/Burmával megvitassák az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásával kapcsolatos kérdéseket, így például a véleménynyilvánítás és a média szabadságát, a Rakhjan, Kacsin és Sán államban kialakult helyzetet, valamint Mianmar/Burma együttműködését az ENSZ emberi jogi mechanizmusaival és különleges eljárásaival.

10. Az EU és tagállamai újólag megerősítik, hogy határozottan támogatják a mianmari/burmai demokratikus átmenetet, a béke- és a nemzeti megbékélési folyamatot, valamint az inkluzív társadalmi-gazdasági fejlődést. Ezzel összefüggésben az EU készen áll arra, hogy i. szükség szerint fokozza humanitárius támogatását; ii. még szorosabbá tegye a humanitárius segítség és a fejlesztési támogatás közötti kapcsolatot, előtérbe helyezve Rakhjan államban és a konfliktus sújtotta egyéb térségekben az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést, valamint az újjáépítést, a szolgáltatási infrastruktúrát és a megélhetési lehetőségek helyreállítását; iii. támogassa a Rakhjan állammal foglalkozó tanácsadó bizottság ajánlásainak végrehajtását, továbbá iv. folytassa a béke- és a nemzeti megbékélési folyamat, valamint a többek között az oktatási ágazatban folyamatban lévő reformok támogatását. A menekültek hazatelepítésének folyamatában az UNHCR számára biztosított erőteljes szerep és a kiváltó okoknak a mianmari/burmai kormány általi megszüntetése elengedhetetlen a rohindzsa válság tartós kezeléséhez.
11. Az EU felszólítja a mianmari/burmai kormányt és a biztonsági erőket, hogy gondoskodjanak arról, hogy Rakhjan, Kacsin és Sán államban megszilárduljon a biztonság, a jogállamiság és az elszámoltathatóság. Tekintettel arra, hogy a katonaság és a biztonsági erők aránytalan erőszakot alkalmaznak, valamint széles körben és szisztematikusan súlyos emberi jogi jogsértéseket követnek el, így például szexuális, illetve nemi alapú erőszakot és gyilkosságokat, továbbá tekintettel a Rakhjan államban folyamatosan tapasztalható büntetlenség, félelem és bizonytalanság légkörére, a Tanács megerősíti a fegyverekre és a belső elnyomás céljára alkalmas eszközökre jelenleg fennálló embargó létjogosultságát, valamint felkéri a főképviselőt, hogy haladéktalanul nyújtson be javaslatot az embargó meghosszabbítására és konkrét lehetőségeket a megszigorítására. Az EU és tagállamai a feltétlenül szükséges minimumra kívánják korlátozni a Mianmarral/Burmával való gyakorlati védelmi együttműködést, melynek kizárólagos célja a demokratikus elveknek, az emberi jogok tiszteletben tartásának és a jogállamiságnak az előmozdítása.
12. A Tanács felkéri a főképviselőt, hogy haladéktalanul nyújtson be javaslatokat a mianmari/burmai fegyveres erők (Tatmadaw) azon magas rangú katonatisztjeivel szembeni célzott korlátozó intézkedésekre, akik felelősek a súlyos és szisztematikusan emberi jogi jogsértésekért.

13. A Tanács emlékeztet arra, hogy az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása az uniós kereskedelempolitika meghatározó részét képezi, és alapul szolgál ahhoz, hogy Mianmar/Burma a „fegyver kivételével mindent” (EBA) elvnek megfelelően kereskedelmi kedvezményekben részesülhessen. A Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a 978/2012/EU rendeletben foglalt rendelkezésekre figyelemmel folytassa a mianmari/burmai helyzet alakulásának nyomon követését és mélyítse el a Mianmarral/Burmával folytatott párbeszédet.
-